

JAARVERSLAG BEZWAARSCHRIFTEN- COMMISSIE | 2023

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	De bezwaarschriftencommissie	2
	2.1 Samenstelling commissie	2
	2.2 Ondersteuning commissie	2
	2.3 Werkwijze	3
	2.4 Vergaderfrequentie	3
3.	Cijfers	4
	3.1 Aantal bezwaarschriften	4
	3.2 Resultaat bezwaarbehandeling	5
	3.3 Termijnen en tijdigheid	6
4.	Uitgelicht	7
	4.1 Algemeen	7
	4.2 Rechterlijke uitspraken	7

1. Inleiding

Dit jaarverslag van de bezwaarschriftencommissie van de gemeente De Wolden (hierna: de commissie) heeft betrekking op alle bezwaarschriften die zij op een hoorzitting heeft behandeld in de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023. Daarnaast zijn daarin de bezwaarschriften verwerkt die in die periode zonder hoorzitting zijn afgehandeld, bijvoorbeeld omdat die kennelijk niet-ontvankelijk zijn geoordeeld of zijn ingetrokken.

Op grond van de 'Verordening bezwaarschriftencommissie De Wolden' (hierna: de Verordening) van 4 december 2018 is aan de commissie de bevoegdheid toebedeeld de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester van de gemeente De Wolden te adviseren over bezwaarschriften op alle beleidsterreinen met uitzondering van bezwaren die zijn ingediend tegen besluiten op grond van een wettelijk voorschrift inzake belastingen of de Wet waardering onroerende zaken en bezwaren tegen besluiten op grond van artikel 1.2.1 sub b en sub c Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

In 2023 heeft de commissie 26 adviezen uitgebracht.

Dit jaarverslag kan een hulpmiddel zijn voor de verbetering van de gemeentelijke besluitvorming door de signaalfunctie en de leerfunctie die van de bezwaarschriftprocedure uitgaat. Het verslag kan bovendien de basis vormen voor een evaluatiegesprek tussen de verschillende betrokken gemeentelijke bestuursorganen en de commissie.

2. De bezwaarschriftencommissie

2.1 Samenstelling commissie

De commissie bestaat uit onafhankelijke leden met een juridische, bestuurlijke en/of ambtelijke achtergrond. In het verslagjaar 2023 was de commissie als volgt samengesteld:

voorzitter:	de heer mr. S.H. Spoormans
leden:	mevrouw mr. M. Heres
	mevrouw mr. J. Wiersma-Veenhoven
	de heer mr. G.J. Ten Brinke
	de heer L. van der Tol

De commissie vergadert –in wisselende samenstelling- met een voorzitter en twee leden, bijgestaan door een ambtelijk secretaris.

2.2 Ondersteuning commissie

De commissie wordt ondersteund door een secretariaat, bestaande uit:

secretarissen:	mevrouw mr. A.B. van Ulsen
	mevrouw W.A. ter Wal
adm. ondersteuning:	mevrouw E. Dijksterhuis-Timmerman

De secretarissen ondersteunen de commissie bij het opstellen van verslagen, adviezen en het jaarverslag. Het secretariaat zorgt daarnaast voor het samenstellen van de dossiers, het plannen van hoorzittingen en het registreren van gegevens over bezwaarschriften.

2.3 Werkwijze

Voor het functioneren van de commissie is de Verordening bezwaarschriftencommissie De Wolden richtinggevend.

Een bezwaarschrift wordt ingeboekt bij het secretariaat van de commissie. De secretaris stuurt het bezwaarschrift door naar de afdeling die het besluit waartegen het bezwaarschrift gericht is, heeft voorbereid. De behandelend ambtenaar geeft aan op welke manier het bezwaarschrift behandeld wordt. Als het mogelijk is om het probleem op te lossen door het geven van uitleg over het besluit, het herstellen van een fout of het bieden van maatwerk, dan wordt het bezwaarschrift niet voor advies aan de commissie voorgelegd. Kan het probleem niet worden opgelost, dan wordt het bezwaarschrift aan de commissie voorgelegd. De behandelend ambtenaar stuurt in dat geval een afschrift van de relevante stukken en het verweerschrift naar de commissie.

Na ontvangst van de stukken plant het secretariaat een datum voor een hoorzitting. De stukken voor de commissie worden in Ibabs geplaatst. Als het bezwaarschrift kennelijk niet-ontvankelijk is, wordt geen hoorzitting gehouden. Voor de hoorzitting worden de bezwaarmaker, de behandelend ambtenaar en de eventuele andere belanghebbenden uitgenodigd. Alle partijen kunnen tijdens de hoorzitting hun standpunten toelichten. De commissie stelt meestal ook nog nadere vragen aan partijen. De hoofdregel is dat de hoorzittingen in het openbaar plaatsvinden. Ook worden hoorzittingen achter gesloten deuren gehouden, bijvoorbeeld bij bezwaarschriften uit het Sociaal Domein. Daarbij komt vaak de financiële of medische situatie van een bezwaarmaker aan de orde komen.

Na de hoorzitting beraadslaat de commissie achter gesloten deuren over de inhoud van het advies dat zij aan het bestuursorgaan zal uitbrengen. De commissie vraagt soms nog om nadere informatie of laat een aanvullend onderzoek verrichten. In het advies beoordeelt de commissie eerst de ontvankelijkheid van het bezwaarschrift en vervolgens het besluit: is het besluit in overeenstemming met de geldende regels (rechtmatigheid) en is het juiste besluit genomen (doelmatigheid).

Het advies wordt uitgebracht aan het bestuursorgaan dat het besluit heeft genomen. De bezwaarmaker en de eventuele andere belanghebbenden krijgen een afschrift. Het bestuursorgaan neemt uiteindelijk een besluit op het bezwaarschrift en neemt daarbij het advies in acht. Het bestuursorgaan mag alleen gemotiveerd afwijken van het advies. Voor belanghebbenden staat daarna beroep open bij de rechter tegen het besluit op bezwaar van het bestuursorgaan.

2.4 Vergaderfrequentie

De commissie komt in beginsel eens in de twee weken op donderdagmiddag in het gemeentehuis samen om partijen te horen. Het horen vindt plaats in een samenstelling van de (plaatsvervangend) voorzitter en twee leden. Het aantal vergaderingen en het aantal behandelde zaken per vergadering hangt af van de hoeveelheid ingediende bezwaarschriften. In 2023 vergaderde de commissie 14 keer.

In 2023 zijn 2 bezwaarschriften in een digitale hoorzitting via Microsoft Teams behandeld. Het ene bezwaarschrift op verzoek van gemachtigde van bezwaarmaker en in de andere zaak wilde bezwaarmaker niet gehoord worden en hoorde de commissie alleen het college. Hoewel een digitale hoorzitting onder omstandigheden efficiënt kan zijn, hecht de commissie aan het fysiek horen van partijen. Dit bevordert de communicatie.

Ook dit jaar heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de voorzitter van de commissie en de burgemeester, die op grond van de Gemeentewet tot taak heeft om toe te zien op een zorgvuldige behandeling van bezwaarschriften.

3. Cijfers

Het secretariaat registreert de bezwaarschriften ten aanzien waarvan de commissie bevoegd is om te adviseren. Bijgehouden wordt hoeveel bezwaarschriften worden ingediend (paragraaf 3.1), wat het resultaat van de bezwaarbehandeling is (paragraaf 3.2) en hoe lang de behandeling heeft geduurd (paragraaf 3.3).

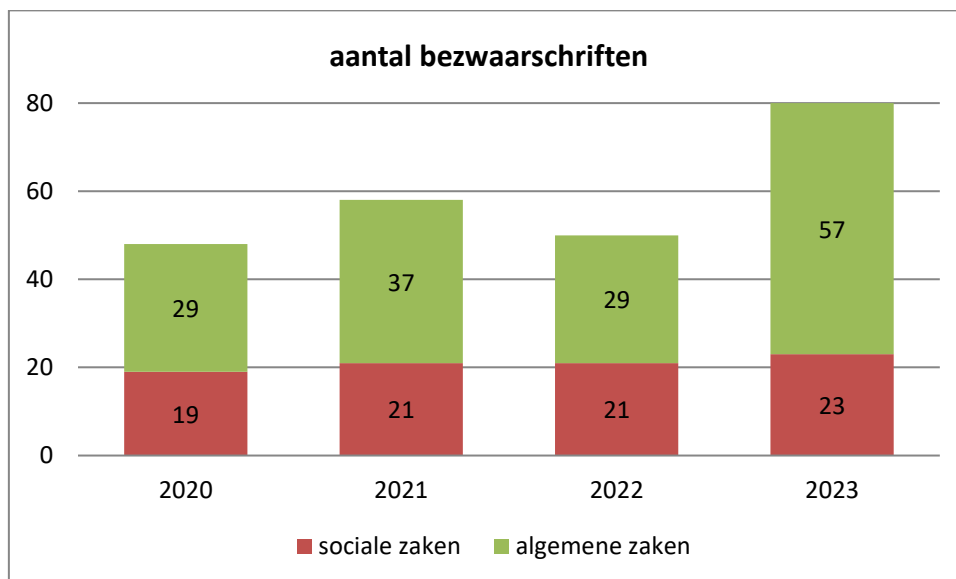
3.1 Aantal bezwaarschriften

De aantallen

In 2023 zijn in totaal 80 bezwaarschriften ingediend ten aanzien waarvan de commissie bevoegd is om te adviseren.

Met de uit 2022 resterende werkvoorraad van 9 bezwaarschriften had de commissie 89 bezwaarschriften te behandelen.

In grafiek 1 is de ontwikkeling in het aantal te behandelen bezwaarschriften over de afgelopen jaren te zien.

Grafiek 1

De onderwerpen

De 80 door de commissie in 2023 ontvangen bezwaarschriften hadden betrekking op de volgende onderwerpen:

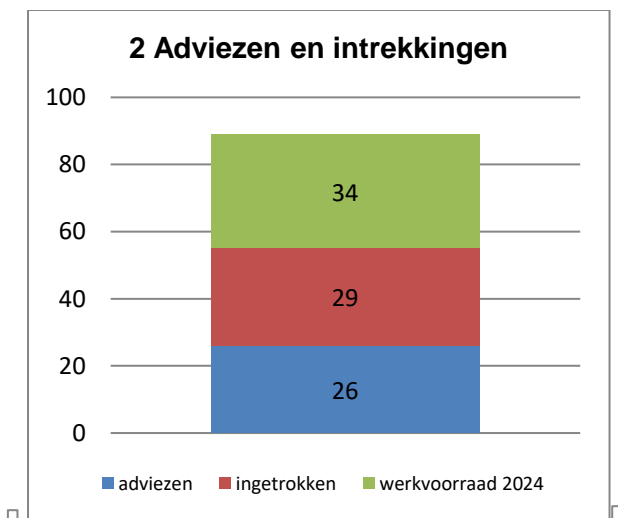
Participatiewet (PW)	17
Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	5
Omgevingsvergunningen	33
Handhavingsbesluiten	4
Subsidie	1
Evenementenvergunningen	5
Wet open overheid (Woo)	3
Regeling gehandicaptenparkeerkaart	1
Verkeersbesluiten	8
Leerlingenvervoer	1
Basisregistratie Personen (Brp)	1
Afval	1

Het aantal ingediende bezwaarschriften is in 2023 hoger dan in 2022. Een stijging van 50 naar 80. De stijging is vooral te zien bij de zaken op het terrein van het omgevingsrecht en handhaving. De commissie heeft hier geen eenduidige verklaring voor. Wel kan geconstateerd worden dat er bij een aantal bezwaarprocedures sprake is van meerdere bezwaarmakers tegen één besluit. Over een aantal jaren bekeken is er altijd sprake van enige schommeling in de aantallen.

3.2 Resultaat bezwaarbehandeling

Resultaten totaal

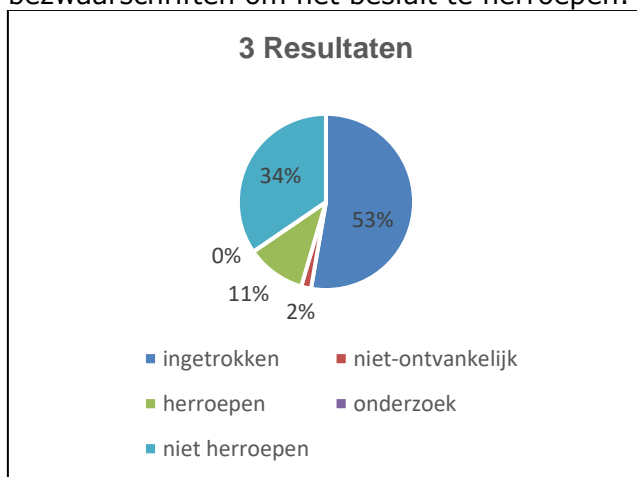
In 2023 trokken 29 bezwaarmakers (32,5 %) hun bezwaarschrift in na het geven van nadere uitleg, het herstellen van een fout of het bieden van maatwerk door het bestuursorgaan. De commissie bracht in 2023 advies uit over 26 bezwaarschriften. Op 1 januari 2024 was er nog een resterende werkvoorraad van 34 bezwaarschriften.

De commissie adviseerde 1 keer om het bezwaarschrift niet-ontvankelijk te verklaren. In dat geval heeft de commissie niet inhoudelijk over het besluit geadviseerd. Een bezwaarschrift is niet-ontvankelijk, wanneer er geen sprake is van een voor bezwaar vatbaar besluit, wanneer de indiener geen rechtstreeks belanghebbende bij het besluit is of het bezwaarschrift te laat is ingediend of er geen procesbelang (meer) is.

Een bezwaarschrift kan ook niet-ontvankelijk worden verklaard wanneer het niet aan een van de in de wet gestelde vormvereisten voldoet, bijvoorbeeld omdat het niet is ondertekend of wanneer er geen gronden zijn ingediend. In de praktijk behandelt de commissie deze bezwaarschriften meestal wel inhoudelijk, omdat bezwaarmaker in een dergelijk geval in de gelegenheid moet worden gesteld om het geconstateerde gebrek te herstellen, waarna niet-ontvankelijkverklaring achterwege blijft.

De commissie adviseerde 19 keer om het besluit in stand te laten en bij 6 bezwaarschriften om het besluit te herroepen.

Besluiten op bezwaar

Doorgaans nemen de bestuursorganen de adviezen van de commissie over. In 2023 werd in één zaak op basis van nader ruimtelijk onderzoek het advies van de commissie niet overgenomen.

3.3 Termijnen en tijdigheid

Bezwaarschriften moeten volgens de Awb afgehandeld worden binnen 12 weken na verstrijking van de bezwaartermijn. De termijn loopt niet wanneer deze is opgeschort. De Awb bepaalt om welke redenen de termijn is of kan worden opgeschort. De termijn kan daarnaast eenmalig worden verlengd met zes weken of, wanneer alle belanghebbenden daarmee instemmen, voor een langere tijd.

Gemiddelde behandeltijd

In 2023 kwamen 53 bezwaarprocedures door het nemen van een besluit op bezwaar door het bestuursorgaan of intrekking door de bezwaarmaker ten einde. De behandeling van bezwaarschriften kostte gemiddeld 13,8 weken. Deze termijn is berekend voor zowel bezwaarschriften die eindigen in een beslissing op bezwaar als ook voor bezwaarschriften die worden ingetrokken. In 2022 kwam deze gemiddelde

behandeltermijn neer op 14,5 weken. Hoewel dit jaar sprake is van een lichte verlaging van de behandelduur, streeft de commissie ernaar om deze behandeltermijn nog verder te verlagen voor zover zij daarop invloed heeft.

Tijdigheid bezwaarbehandeling

Bij 27 van de 53 bezwaarschriften duurde de bezwaarprocedure langer dan de daarvoor geldende wettelijke termijn van 12 weken, na afloop van de bezwaartermijn. Dit is 51 % van de afgehandelde bezwaarschriften.

In de meeste situaties waarbij de wettelijke behandeltermijn dreigde te worden overschreden is de behandeltermijn op grond van artikel 7:10, lid 3 Awb verdaagd met 6 weken.

Bij 14 bezwaarschriften duurde de totale behandeltijd echter meer dan 18 weken (26 %). Het gaat hierbij uitsluitend om bezwaarschriften op het terrein van het omgevingsrecht. Ten opzichte van 2022 is dat een toename van 5% van het aantal bezwaarschriften. De commissie acht het wenselijk om deze forse behandeltijd terug te dringen.

De oorzaken voor deze langere behandelduur zijn divers:

- Er wordt door het bestuursorgaan nog onvoldoende gebruik gemaakt van de mogelijkheid van artikel 7:10 Awb om de behandeltermijn uit te stellen tijdens premediation. Het is raadzaam om direct bij het starten van de premediation af te stemmen of bezwaarmaker(s) instemmen met uitstel. Hierdoor loop je als organisatie minder kans om – indien de premediation langer duurt – in tijdnood te komen, met daarbij het risico van een ingebrekestelling op grond van de Wet dwangsom bij niet tijdig beslissen.
- Ook kwesties met meerdere besluiten en met meerdere bezwaarmakers en gemachtigden leiden regelmatig tot langere behandeltermijnen, bijv. omdat het plannen van een hoorzitting niet eenvoudig is.
- In één zaak met 3 bezwaarmakers adviseerde de commissie om onderzoek te doen naar de vraag of bij de gevraagde activiteit sprake was van een goede ruimtelijke ontwikkeling. Dergelijk onderzoek neemt de nodige tijd in beslag.
- De commissie heeft de indruk dat het bij m.n. bezwaarschriften op het terrein van het omgevingsrecht langer duurt voordat deze op een hoorzitting ingepland kunnen worden.

4. Uitgelicht

In dit hoofdstuk wil de commissie enkele meer algemene punten aanstippen. Ook doet de commissie verslag van de in het afgelopen jaar ontvangen uitspraken over zaken, waarover de commissie in bezwaar heeft geadviseerd.

4.1 Rechterlijke uitspraken

De commissie volgt nauwlettend de zaken waarover zij heeft geadviseerd, wanneer tegen het op het advies volgende besluit (hoger) beroep wordt ingesteld. De uitspraken zijn een graadmeter voor de juistheid van de adviezen. In 2023 zijn er 5 uitspraken van de rechtbank Noord-Nederland ontvangen. Eén daarvan betrof een uitspraak van de Voorzieningenrechter. Deze laatste werd toegewezen en had betrekking op een omgevingsvergunning voor een rijksmonument. De rechter was niet op voorhand overtuigd van de rechtmatigheid van de vergunning.

In een bodemprocedure oordeelde de rechtbank over een omgevingsvergunning voor de bouw van een ligboxenstal, waarbij het college contrair was gegaan van het advies van de commissie. De rechtbank oordeelde dat de gemeente ten onrechte bij de voorbereiding van deze vergunning de reguliere voorbereidingsprocedure had gevolgd. Uit het Verdrag van Aarhus vloeit voort dat inspraak verplicht is, indien er sprake is van een besluit met aanzienlijke milieueffecten. Daarnaast heeft de

rechtbank een omgevingsvergunning met daarin voorschriften die o.a. zien op voorwaarden voor het houden van evenementen vernietigd vanwege ondeugdelijke motivering. In een daarmee samenhangende afwijzing van een verzoek tot handhaving is het besluit eveneens vanwege onvoldoende motivering door de rechtbank vernietigd.

De overige zaken in een bodemprocedure betroffen een bijstandszaak en een Wmo-zaak, beide ongegrond). Bij de bijstandszaak ging het om een afwijzing van de energietoeslag waarbij de rechtbank vaststelde dat de gemeente conform de beleidsregels handelde en er geen sprake was van bijzondere omstandigheden om van de beleidsregels af te wijken. Bij de Wmo-zaak was de conclusie van de rechtbank dat de aanvraag terecht was afgewezen omdat de aanvrager niet voldeed aan de criteria van het begunstigende beleid van de gemeente.

Tot slot hecht de commissie eraan om te benadrukken dat de vertegenwoordigers van het bestuursorgaan vaak goed voorbereid zijn en tijdens de hoorzitting positief meedenken om indien mogelijk tot een voor alle partijen aanvaardbare oplossing te komen.

De Wolden, 14 maart 2024,

De secretaris,

A.B. van Ulsen

De voorzitter,

S.H. Spoormans